

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

<p>SZERKESZTŐSEG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I. ső emelet, hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adatk vissza.</p>	<p>Felölő szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjat fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.</p>
<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.</p>		<p>Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és esütőrtökön.</p>

Szerb kenet.

Mihály metropolitának úgy látszik igen különös fogalmi vannak magas papi hivatalának kötelmei felől. Míg rendkívüli súlyt helyezett arra, s reinstalledióját főleg azért sürgette oly lázas buzgósággal, hogy valamikép más ne kenje föl az ifjú királyt, bebizonyított tény, hogy a népnél minden erejével oda agít, hogy oly skuptinárookra adja szavazatát, kik Nicolaus Nyegus Petrovics királyllyá választása mellett nyilatkoznak.

A főisztelendő metropolita urnak nyilván csak egy kenete van készletben s ez az első, de egyuttal az utolsó is, melylyel a szerencsétlen gyermeket, kit Milán, a metropolita halálos ellensége hagyott hátra a trónon, ellátni szeretné.

De a rut komédiában Oroszország is igen különös szerepet játszik. Persiani urat, ugyanazt az embert, ki az oly szomorú következményekké érlelődött conflictust szította Milán és Natália közt és azt az utolsó esepig ki is zsákmányolta: ki főbűnös abban, hogy a volt király teljes férfierejében elvesztette minden bátorságát a kormányzáshoz, és hogy életét megmentse, önkényes számkivetésbe vándorolt, — ugyanazt a Persiani urat a czár egyszerre csak rendkívüli képviselőjeként küldi az ifjú Sándor felkenetéséhez. Egész hirtelen és közvetlen jött a czár e parancsa s villámgyorsan s éppen nem diplomaticai előretolakodással lett teljesítve, úgy, hogy Persiani ur az összes hatalmak képviselőit megelőzte s a szerb népnél ő arathatta az egész popularitást Oroszország részére.

Ki is gondolt volna arra, hogy a czár, miután

„egyetlen“ Nikitáját jelölte ki a minden szerbek jövőbeli ezárjának, egyszerre csak hajlandó lesz oly nagy s tüntető tiszteletet tanusítani a concurrens Obrenovics-dinastiából származó gyermekkirály iránt.

Mert ne ámitsuk magunkat: a czár szemében Montenegro az a balkáni Piemont, melyhez a jövendőbeli szatrapabírodalomnak, Nagy szerbiának csatlakoznia kell. Ha ma az Obrenovics gyermeket pánszláv tiszteletben részesítik, úgy ez nem a gyermek kedvéért történik, hanem azért, hogy a szerb népben hangulatot csináljanak Oroszország mellett. Az ember nagyon gyarló valami s a legkevésbé fiu érik férfivá; egy jó agitató s aknapolitika minden eshetőségre jókor előkészíti a szerepet. Ezért koránsem kell bünt elkövetni, Sándornak sem kell meghalnia, hogy a Nyegusnak helyet csináljon; miért legyen tettkezebb és kitartóbb atyjánál? Éppen nem lenne természetellenes, sőt inkább olyvalami lenne, a mi „a dolgok természetében“ van, ha az ifjú szerb király férfitárvé, az uralkodást éppoly nehéz és hálátlan mesterségnek találná, mint egykor apja.

A gyermekben nincs akarat, nem menekülhet a felkenés elől, melyben notorius ellensége részesíti: de ki fogja megakadályozni a férfit, a nagykorút, a királyt, ki maga uralkodik, a korona letevésében?

Igy kell megítélni a kiralyvoivi szomorú komédiát és a benne résztvevő szereplőket. Ez a szerb chrisma mégis csak sajtáságos anyag!

Miként alkalmazkodik Ausztria-Magyarország a dologhoz? Csakis mélyen sajnálhatja, a mi ott lenn történik, be nem avatkozhatik addig, a míg a látszat meg

van őrizve. A látszatot pedig kitűnően megtudják őrizni a moszkovits urak; nem árasztják-e el a mi Kálnokynkat magasztalásokkal azokért az arezulütésekért, melyeket a trónbeszéd s a miniszter expositója adott nekik? Azon fajta emberek közé tartoznak ők, kik, ha valaki a legdrasztikusabb módon az arezakra nyomja megvételét, kedélyesen biztosítanak, hogy — esik az eső Bizonytalv eljő az ideje, hogy magyarul megmondjuk véleményünket az uraknak.

Ha a Persianiék és társaik ezen contagiosus üzemei ellen gyógyfű nem nőtt volna, majd csak lesz por e contagium ellen.

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR és VIDÉKE“

VIII. évfolyamának 3-ik negyedére.

Július hó 1-ével előfizetést nyitottunk lapunk VIII. évfolyamának 3-ik negyedére.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	8 frt.
Félévre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.

Néptanítóknak:

Egész évre	6 frt.
Félévre	3 frt.
Negyedévre	1 frt. 50 kr.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Oh, ne csodáld . . .

Oh! ne csodáld! hogy bús szemem
Mért függ néha rajtad?
Mért bámulom csillogszemed,
Csókraszomjas ajkad?
Felhőtelen homlokodnak
Gesztenyeszín fűrtjeit? . . .
Oh! egykoron mind ez engem
A hetedik mennybe vitt!

Nézlek, nézlek . . . fájó könnyesepp
Kezeg szempillámon . . .
Hej! a mikor te voltál még
Üdvöm, boldogságom . . .
Hiába! a sors könyvébe
Számomra mast írtanak:
Asszony lettél! — térj utamból,
Hogy többé ne szánjalak.

Szabadka Gyula.

Emlékeimből.

(A szerkesztők).

Ira: Hlador.
(Folytatás.)

Ismertük a régi világban egy Cato nevű censort, ki a hanyatló római erkölcsöket megjavítani akarta. A censzorok példányképe volt. Nemesak a szigort gyakorla, de az erkölcsöket is. Midőn lámpával kezében végighaladt Róma utcáin, azonnal kialudtak a lámpák, a hárfahang és a dal elnémult, hogy lassan a boldog censor, mily mélyen alszik a szent város! De midőn elhaladt, akkor a lámpák újra kigyultak, a hárfá ismét megzendült és folyt késső éjjelig a mulatság a patricius ifjuság szokása szerint.

Ilyen volt a censzorok erkölcsi eredménye Rómában: szinjáték alság és képmutatás.

Berzsenyi Dániel híres ódájával szintén megakarta javítani a magyar erkölcsöket.

Bizonylat hatott is korára, hat ma is, de azért se Cato,

se Berzsenyi gyökeresen nem javították meg a társadalmat. Mindenkor maga magát javítja meg.

Minden kornak van istene és egy censora — a közszellem, mely ellenállhatatlan elseprí az ellenkező áramlatot.

A censzorok, kikről itt szólnok, nem léptek fel ily magas igényekkel, ők megelégedtek avval, ha a gondolat szárnyait megnyirbálták úgy, hogy midőn a sas kiröpült kezükből, inkább hasonlított galambhoz, mint a madarak királyához.

Eszembe jut egy jelenet a censzorok virágzasi korszakából, mely találon jellemzi az irók akkori sanyaru állapotát.

— Szép költemény ez a Kont, — mondta a censor a szerzőjének, ki még oly fiatal, de nagyon sajnálom, így a mint van, nem bocsáthatom nyomda alá.

Hosszu csend lett.

— Kár volna azonban asztaliókban eltemetni e remek haladát; van egy mód megmenteni.

— Melyik az?

— Egy vagy két versszakot hagyjon ki belőle.

— Melyiket?

— Ezt például:

»De tédert zsarnok ur, hogy így

Dülsz minket és e hont,

Nem hajd nekem sem e sereg

Sem Hédvéri Kont!»

— Soha! — felelt sértett önérettel a költő; — visszautasítom a feltételt. Kont vagy úgy jelenik meg, a mint van, vagy sehogy. Es ezzel zsebébe dugta a kéziratot.

— Nagyon sajnálom, mondá magát meghajtva a censor, pedig az utolsó prófát se engedem meg.

Igy bántak el a legszebb gondolatokkal a censzorok.

En csak egy jó censort ismertem életemben, az áldott öreg Resetát, ki nem annyira censor, mint pártfőgőja, atyja volt a fiatal írósegregnek.

Hozzá vitte Petőfi is rendesen kéziratát. Legtöbb dolga volt valamennyi censor közt és legtöbb fizetése is, mert valamennyi író megemelte kalapját előtte.

Két nap alatt, elolvasta a bíralandó művet és maga nyujtotta át a rostélyos ablakon, mit többnyire egy buzditó mosollyal követett.

E mosoly a költőnek jobban esett a honoráriumnál.

Midőn a lépcsőkön kibontá a kéziratot, rá volt irva jó öreg betűkkel: Imprimatur.

E büvös szó megnyitotta előtte a dicsőség templomát, mely akkor sokkal hamarabb nyílt meg, mint most.

Barmit mondanak, szép idők voltak ezek. Igaz, hogy né-mely censor kegyetlenül bánt el a kéziratokkal, de volt egy magasabb forum, a közvélemény, mely erősebb volt a censzoroknál.

Sokszor hallottam beszélni a subventióról.

En nem tudom, volt-e valóban vagy nem? mert nem valék beavatva sem a kormány, sem a sajtó titkaiba, de ha volt, szerencsésbb találmány a censzoroknál.

Ártott a kormánynek úgy, mint ez írónak.

A subventió gyanujában álló lapok semmi hatást nem gyakorolnak a közönségre. Például, a mint Teofil Gautier a Moniteurbe lépet, egyszerre vége volt olympi nimbusának.

— Hogyan tehetted ezt? kérdezé egy barátja.

Gautier hosszú hajfűrtös Jopás-féle fejét, a Boulevardokon szellőztetve, föltette kalapját és így szolt barátjához:

— Ha ön is úgy ír lapjában, mint én a Moniteurben, akkor szóba állok önnel, addig f . . . moi le camp.

Valóban, ha szabad volt George Sadnak írni a Constitutionellen, Lamardinek a Paysben, mért ne lett volna szabad Gautiernek a Moniteurben, hisz azok is kormánylapok voltak.

Történt hasonló eset nálunk is egy kitűnő tudóssal.

Fényes Elek egyike volt a legnépszerűbb neveknek 1848-ban, akadémiai tag, a nemzeti kör elnöke, de midőn később elvállalta a hivatalos közlöny szerkesztését, egyszerre ür támadt népszerűsége körül.

Ilyen a közvélemény, e másik censor, mely szintén hajt-hatatlann.

De vajjon igazságos volt-e eljárása?

Nem: bizonyítja a mai nemzedék, mely emléktáblával tiszteli meg szülői hazát; valamint Gautier nagy költő maradt, úgy Fényes Elek se saínt meg azért nagy statisztikus lenni.

Nem arról van szó ki, hol ír, hanem mit ír. Sok író éppen akkor legnagyobb, midőn semmit sem ír, ilyen volt Béran-ger. En részemről megkivánom úgy a sajtó, mint a véleményzsabadságot minden párt részére.

De térjük vissza a szerkesztőkhez.

Ha a nemzetnek lesz valaha Pantheona, (éppen most van szó róla), büszkén mondhatják a szerkesztők márvány lépcsőin: »E fényes csarnokot a nemzet összessége emelte, de a legtöbb követ mi hordtuk össze hozzá.«

A delegációkból.

— jul. 3. — A magyar delegáció külügyi albizottsága tegnap tárgyalta Falk Miksa előadó jelentését a külügyi helyzetre vonatkozólag. A jelentés, kiindulva a delegációknak adott királyi válaszból, a mely szabatosan s világosan körülírja nemzetközi helyzetünket és politikánkat s a melynek megfelelőek voltak a külügyminister nyilatkozatai is, helyeslést nyilváníttja a monarchianak szerződése alapján álló, jogtisztelő politikájára. Ez a politika Németország és Olaszország hasonló célokat követő politikájával szoros viszonyban módot nyújtott a béke föntartására, mikor a kurdok szinte megszerénnyel hallatszottak hivélyeikben; módot nyújt továbbá érdekeink megvédelmezésére minden esetben és csakis ez teszi elvélhetővé a nagy áldozatokat véderőnk fejlesztésére. A jelentés ezután Bulgária fejlődése fölött örömet fejezi ki s kifejezést ad azon reménynek, hogy a királyi beszédnek idevonatkozó szavai Bulgáriában a legjobb hatást keltik. Szerbiától elvárja érdekeink tiszteletét nemcsak a berlini szerződés, hanem egyáltalán a nemzetközi jog alapján. Végül kifejezést meggyőződését, hogy a külügyi politika tapintattal és ügyességgel, nyugalommal s méltósággal megvonta érdekeinket és jogainkat, bizalmat nyilvánítt a politika iránt. A jelentést kétórai beható tanácskozás után a bizottság elfogadta.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága keddi ülésében a rendkívüli költségvetést tárgyalta le. Jelen voltak az ülésen Bauer b. közös hadügyminiszter, Wekerle pénzügyminiszter, Lambert osztályfőnök, Dobrudsky intendant, Hermann ezredes, Barkassy alezredes és Pater százados. A fegyverügyről az új ismétlő-puskák és karabélyok száma és költségei tekintetében Beöthy, Bolgár, Hegedüs, Wahrmann felszólalása Bauer b. hadügyminister kijelentette, hogy 1890-ben az összes puskák mind a 13 hadtest részére be lesznek szerelve.

Az egyesült négyes albizottság ma délután 11 órakor tartotta első ülését. Elnök: Tisza Lajos gróf, előadó: Rakovszky István. Jelen voltak az ülésen a közös pénzügyminiszter, Bauer b. közös hadügyminiszter, Kálnoky gr. közös külügyminiszter, Szögyény első osztályfőnök, Sterneck b. tenger-nagy, Tóth Vilmos, a közös főszámszék elnöke, Barkassy alezredes, Dell'Adami sorhajó-hadnagy, Pater százados, Lambert osztályfőnök, Pongrácz és Tallán b. titkár, a magyar kormány részéről: Wekerle és Orczy b. miniszterek. Az előadó ajánlja Bosznia és Hercegovina közigazgatási költségvetésének elfogadását, Gyurkovics kérdést intéz először a földbírtokai viszonyok fejlődése és a földmivéltés állapota, másodsor az iránt, miképen folyt le a kossói ünnepély Szerbiában? Hegedüs kérdést intéz a dézsma javosulás, a dohányjövedelem és a fogyasztási adók, nevezetesen a szeszadó iránt, valamint a sójövedelem apadása, a vámjövedelék és a kereskedelmi forgalom apadása iránt. Apponyi gr. a boszniai katonaság fejlődését kívánja ismerni. Ezután Kállay közös pénzügyminiszter szólalt fel és mindezen kérdésekre felvilágosítást adott.

POLITIKAI HIREK.

A második Kossuth-levél.

Kossuth Lajos előrejelzett harmas levelének második áránta tanúsított megelégedések közlül kiemel egyet, melyet annak előzménye tesz rá különösen értékes.

Névtelen munka az övék, jutalom nélkül.

Mikor a verőfény arany sugarai játszanak ablakán és enyvelge csalják a szabadba, a liget harsái és a Dunapart platanjai alá, ő pulpútusa mellett izadva mondja: „ne háborgasatok? menjetek ragyogni más boldogokhoz, nekem dolgoznom kell, másképp holnap a közönség olvasmány nélkül marad.” Ilyen szerkesztő volt Páth Albert, Pompéri, Kovács Pál, Tóth Kálmán és annyi más, kiket éppúgy elfeledtünk, mint Támkcsics Mihályt.

A költők, művészek, tudósok haláluk után szobrot nyertek; de hol van az a szerkesztő, ki szoborral díszkedhetné? Az ő szobra a papirkosár; oda tette el íról nagyságát, Nincs arra ére, se márvány, mert ők feldolgozták azt mind másoknak, kikbe életet lehettek.

A szerkesztő az akadémiát és a Pantheon lépcsője, mely másokat vezet föl a hír csarnokába.

Ne irigylejétek azért a szerkesztőket, nekik is megvan a sziklájuk, mely örökké visszagurul a hegy tetejéről, lelancolt Prometheusok ők, kik a nap tűzért egy-egy darabot vetnek oda mindennap veséjükből, mely mánsnap megújul a Muzsák csókjai alatt.

Hjában az egész ország ismerte őket, most egyet-kettőt kivéve, többnyire ismeretlenül sorvadnak el, túl világi mosoly-laj ajkukon: egyik meghal, másik tüzes vér hiánya miatt.

Van egy titkos fuvalom, van egy ősi dér, mely homlok-csókója váratlanul az egész személyzetet. Nem menti meg őket sem a tövis, sem az illat; életök és haláluk hasonlít a rózsához, rövid és ényes.

Tisztelték a közönséget — mondá Petőfi — mi azt mondjuk: tisztelték a sajtó vézéret, mert ezek nevelik, művelik, edzik és készítik elő a nemzetet a jövő csatáira.

Egyik dolgozik olóval, másik gyuval, harmadik gombos-tüvel, negyedik villámú pálossal, de mind harcol meggyőződésé mellett.

Harc, harc, harc! Harc az előlételekkel, a hatalommal a közönséggel, a régi idők rémeivel, az önzéssel, szóval párviadal az igazság és a tévely közt.

Lássuk egypár szerkesztőt a negyvenes évekből.

Le a kalappal! uraim.

Hiador.

Ez előzmény az 1879. évi 50. t. cz. mely a magyar állampolgárság megvártatásáról intézkedik. E törvény szerint ő, csak ha magát osztrák-magyarának vallja, (a mi soha életében nem volt, nem lesz), maradhat magyar állampolgár.

Nem teheti, mert nem akarja magát alávetni az általa már kifejtett okokból pethorreskált államközösségnek; ha tenné: ez annak elismerése lenne. Ezt nem teszi, habár mint minden polgári kapcsolatból kirekesztett sehonnamak is kell meghalnia.

Nagyon közel az idő, mikor az ő polgári jog vesztése keresztjára ráillik a „consummatum est.”

A jövő karácsony napján már nem lesz magyar állampolgár.

Reméli, nem éli meg.

Különösen az fáj neki, hogy nem zsarnoki önkény, hanem alkotmányos törvényhozás útján nemzeti akarat taszítja ki őt, kinek nem eséklyé része volt abban, hogy állampolgárokká lettek azok a milliók, akik addig csak lakosok voltak. A sors iróniája ez.

Ez a törvény teljesen indokolatlan. Mi szükség volt reá? Aldatlan, tuhajtott szigor, melyet nem indokol semmi közérdek, de sőt nemzetérdek ellenéz.

Nem vagyunk olyan sokan, hogy számunkat apasztani kelljen.

A törvény az élet viszonyaira bele kotnyeleskedő törvénygyártási manjának rovására írja fel: mely a korszak egyik epidémikus betegsége.

Elhízi, hogy a törvénynek személyes vonatkozásai nem voltak, mert azt talán csak nem érdemelte meg, hogy a nemzet maga törvény által vegye el tőle a jogot, hogy e két szót: „civis hungaricus” ráveszthesse fejfájára.

De mi történt? A kiküszöbölt páriát harmincegy város díszpolgárává választotta.

Első volt Hódmezővásárhely, utána Kis-Kun-Félgyalháza következett. A régi időkben két város esatlakozik ezekhez, az egyik Nagybánya, mely még 48-ban, a másik Losonc, mely 67-ben. Deák Ferenczhez írt nyílt levele alkalmával, választotta meg.

Igy tehát életé végén abban a különös helyzetben van, hogy az állampolgárságból ki van zárva és 33 városnak megválasztott polgára.

Ez azt bizonyítja, hogy kipolgárosítása nem változtatott a jó indulaton.

Annak a hitének az kifejezést, hogy bár Magyarország törvénye s a magyar kormány őt, Magyarországnak nemzete bizalmából egykori kormányzóját, nem ismeri el többé magyar állampolgárnak, ő nemzete közérületében tagja a magyar nemzeti családnak, az is marad mindörökké.

Azt hiszi, nem fér kétség ahhoz, hogy a rá való megelégedés a 48-iki eszméhez való kegyeletből ered.

Neki az 48-iki eseményekben a nemzet bizalmából hivatása volt; ez történeti tény, melyet meg nem történte tenni nem lehet.

A törvény elveheti tőle a magyar állampolgári minőségét, de azt nem teheti, hogy a magyar nemzet érzülete idegennek/és ne magyarnak tekintse őt.

E hitben él, mozog, és van.

Tántoríthatatlanul ragaszkodik mind haláláig meggyőződéséhez, melyet iménti levelében kifejtett, melyet nemzete elidegeníthetetlen és jogának elévülhetetlen erejéből merített.

E nagy öröksége még annak a pártnak állaspontjától is elválasztja, mely a hazai összes politikai pártok közt egyedül bírja rokonszenvét. De azt mégis kijelenti, hogy ami benne, a romban, (mert azzá lett), még felhasználható, azt, amíg él, nemzetének ajánlja s biztosithatja honfiát, különösen azokat a városokat, melyek őt megtisztelték, hogy érje jó, vagy bal szerencse hazánkat, a kipolgárosítás dacára, életé végső peregig hű szeretettel és kötelességérzettel osztozik a haza örömeiben és bánatában.

Arra helyez fontosságot, hogy a 31 város magasabb állaspontra helyezkedett díszleveleikkel, melyek mind remek, a kipolgárosító törvény sem mint indok, sem mint alkalom még csak említve sincs.

De mind kifejezi, hogy a megkülönböztetés 48—49-iki tevékenységének szól, minőfoga kétségtelen, hogy ama nagy korszak kultuszának, tehát a nemzet ama jogszerű, kiölthatatlan aspirációjának jele, melyek hangosan hirdetik: hogy a 48-iki korszak vezérszeme annak védelme mint egy világító torony magaslik ki ma a viszontagságok hullámterelődi felett, s emlékeinek gyűlöse, hagyományainak kegyetele ujjában ül erős gyökert vert a nemzet szívében, hogy azt sem az áltatásoknak rajta ragadó szuférgei el nem porlaszthatják, sem az elentetés politikai áramlat habveréseit ki nem moshatják, sem az emberi érzelmek nagy letörője, az idő rajta ki nem fog.

Ebben van a dolog fontossága, ebben van a történelmi értéke.

* **Bétké reformok.** A közigazgatás államosítására, mint már megirtuk, a belügyminiszteriumban erősen folynak az előkészületek. Ez idő szerint már két törvényjavaslat van munkában, amelynek feladata az egyik rendszerrel a másikra való átmenetet simábbá tenni. Az egyik az árványi állami kezelésbe való átvételre felül intézkedik; a másik közigazgatási bíróság intézményét plantálja be a magyar közigazgatási szervezetbe. Ha a törvényjavaslatok tervezete készen lesz, Telek belügyminiszter értekezletet hív össze s figyelembe véve annak észrevételeit, elkészíti a végleges javaslatokat, melyeket mindjárt az országgyűlés ülésszéle után a képviselőház elé remél terjesztheti.

Magyarok Kossuthnál.

Lapunk szerkesztőjétől a következő sorokat vesszük: 4-én este tíz órakor érkezünk Taribus; ottáig napteger hullámzott a pályaház előtt s a szomszédtelekben mert a sokaság el sem fért a terem. Mikor megjelentünk a kijáratal, a városok olaszsig eggyet-vevő evviva! és urra! kiáltásokban tört ki; hatszáz olasz egyetemű tanuló hazafias dalokat zendített rá. Az egész város talpon volt, mindenki rajongva kiálta: „Ejnye magyar barátaink, szövetségeseink, magyar testvéreink!”

5-én délelőn esportonként tiszteltük Kossuth Lajossal. Délután két óra felé a Pareo del Valentino nevű közterület gyülekeztek.

Leírhatatlan moraj futott végig a tömegen, midőn Kossuth Lajos megérkezett. Mindenki a nagy ember felé rohant. Az addig példás rendet egyszerre a legnagyobb rendetlenség váltotta föl; a rajongásnak oly kiterése, a minőt az ember egyszer lát az életben. Boldog volt az, a ki Kossuth Lajoshoz férhetett, hogy megcsókolja kezét vagy legalább ruháját érintse.

Kossuth bánatosan mosolygott. Szemében könnyekkel nézte hazája fiainak és leányainak e kaecóg, síró, éljenző tömeget, mely esokkal halmozta el őt. E nagyszerű jelenetet meghalottan néző turini polgárság is lelkesen evvívázott.

Most négyesnegyvenégy magyar sorba állott a nagy hazafi előtt és a rajongásnak valóságos kiterésével zendítette rá azt a dalt, a mely tén meg soha sem hangzott így: „Kossuth Lajos azt üzenete...”

Midőn a lelkesedésnek a valóságos háborgása kissé elcsendesedett, a hatalmas csarnokba vonultunk. Az óriási terem színg meglott a magyar vendégekkel, kik hat hosszú, fényesen terített és felbokrétázott asztal mellett foglaltak helyet.

Kossuth Lajos ezalatt fölvonult a bejárattal jobbra eső kisebb terembe.

Ismét a lelkesedés zaja zuggott át a termen, midőn Kossuth Lajos fia Ferencz térszágában megjelent a teremben.

Időbe tellett, míg a nagy hazafi a főasztal fején számára kijelölt helyre jutathott a tomboló tömeg sorai között. Kossuth jobbján Hellén asszony foglalt helyet, balján Heli Ignia.

Kossuth Lajos mögött a terem falán hatalmas trófeum volt magyar zászlókból; különben a terem kolosszális falai végig tele voltak nemzeti tricolorokkal és szép díszítésekkel.

Először Heli Ignia orsz. képviselő szökölt röviden. „Nincsen az számkötve”, — mondta, — ki milliók szívében lakik. Beszéde alatt sirva fakadt. Midőn befejezte szavait, a zenekar a Kossuthnótát játszotta a közönség dörög öljei között.

Most Kossuth Lajos kelt föl, hogy szóljon. Egyszerre néma esőnd lett a teremben. S megzendült a esodlatos orgánium, eleinte remegőn, fojtottan. Mindenki zokogni kezdett. Majd egyre és egyre erősebb lett Kossuth hangja; könnyek nedvestek meg orcáját s egy pillanig nem bírta folytatni beszédét. Nehány alluziót leszámitva, politikát nem engedtet.

Mindeneket lebíró hatás volt az, a mint a mélyeséges esőndben ott állott a nagy asztálynak reszteké kezével, reszteké hangjával, de esodlatos energiával hangzatos szavait e síró, rajongó és egy örök lángész varázsa alatt álló tömeg előtt.

A beszéde óriási vihar követeztek, az „eljen”-ek mennydörgése, a könyök zápora. Nagyszerű és nagyszerűségében szinte komor volt ez a jelenet.

Megei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** Bács-Bodrogh vármegye főispánja Táray Dező végzett joghalgatói megei közigazgatási gyakorolnak nevezte ki.

* **Hangverseny és műkedvelői előadás.** A Zomborban, 1889. évi augusztus hó 11-én megnyitandó általános ipar-és kereskedelmi kiállítás rendező bizottsága 1889. évi július hó 10-én (szerdán) a városi színházban, műkedvelők szíves közreműködésével, hangversenyt és műkedvelői színi előadást rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Magyar király-induló. Huber Károlytól. Zongorakiséret mellett éneklő a „Zombori népköri iparos dalárda.” 2. a) A pusztá gyermeke, Schaffertől és b) A vándor. Feszlől. Zongorakiséret mellett éneklő Szabácsy Anna k. a. 3. Harmas. Verdi „La traviata” című dalművéből. Ketterer és Durand-tól. Zongorán, hegedűn és harmonionon játszó Kalapács Bella k. a., Komlós Armin és Biber Gyula urak. 4. Erteő ég hű szívem. (Sempre più t'amo) Kettősdal zongorakisérettel Carafától. Éneklők Polikán Mariska k. a. és Traub József ur. 5. Szent érzet. Férkardal Törökötől. Előadja a „Zombori népköri iparos dalárda.” 6. Marche caractéristique. Zongorára 4 kére Schubert Ferenczétől. (op. 121. a.) Előadja Heindhofer Etoka és Thim Antalka Kissasszonyok. 7. „Zivatar”, vígjáték 1 felvonásban. Fournier után francziából. Személyek: Emil — dr. Lovász Marton ur. Luiza — Schaffner Angela k. a. — Történeti Parisól 10 mértföldre. Emil kastélyában. Helyárak: Prosenium-pályó 5 frt, a többi pályó 4 frt. — földszinti zárszék az 1—5. sorban 1 frt, a 6., 7. és 8. sorban 80 kr, 9. és 10. sorban 60 kr. — erkélyszék az első sorban 1 frt, a 2. sorban 80 kr. — Földszinti és emeleti állóhely 40 kr. — karzati állóhely 30 kr, karzati állóhely 20 kr. Jegyek váltatók: f. hó 7-ikének (vasárnap) délelőtti 10 óráig a középkereskedelmi iskolában, azontul az előadás napjának délutáni 6 óráig Falcione Gusztáv ur. kereskedésében, 6 óráig kezdve pedig a színházi pénztárnál. A 1. pályahelyek páholyaik megtartása iránt sziveskedjenek f. hó 6-ának (szombat) délutáni 6 óráig intézkedni. Kezdeté esti 8 órakor.

* **Kinevezés.** Rosenberg Manó, a ki elevenek át Zomborban távra főnök volt a ker. miniszter posta-távíró főosztáé, és a zolyomi postatávíró főnökeve nevezte ki.

* **Hirdetmény.** Az 1876. XVIII. t. cz. 2. §-ának rendelkezése folytán Zombor, kir. város központi választmánya részéről hozzárué tetem, miszerint Zombor, kir. város országgyűlési képviselő választásának az 1890. évre érvényes bírándó ideiglenes névjegyeke a varoshaza nagytermében f. évi július hó 5-től július hó 25-ig közzemlére ki lesz téve és ellene az 1874. XXXIII. t. cz. 44. §-a értelmében július hó 5-től 15-ig felszámolások a központi választmányához címzve benyújtandók. Az 1874. XXXIII. t. cz. 45. §-a értelmében ezen netán beérkező felszámolások ugyanott f. évi július hó 16-tól 25-ig szinten közzemlére kitétetvén, reájuk vonatkozó észrevételek ugyanezen idő alatt szintén a központi választmányhoz címzve benyújthatók. Az ezen záros határidők alatt netalan benyújtott felszámolások, ugy az ezekre tett észrevételek felett a központi választmány az 1874. XXXIII. t. cz. 48. §-a alapján a f. évi szeptember hó 1-től szept-

tember 20-ig terjedő idő alatt fog határozni, és határozatai f. évi szeptember hó-ig a városháza nagytérében fognak közszemlére kitéteni és ellenük netán beadandó felelősekre ugyanezen idő alatt a központi választmányához lesznek benyújthatók. Kelt Zombor szab. kir. város központi választmányához 1889. évi július hó 1-én tartott ülésében. Dr. Csíhás Benő polgármester mint a központi választmány elnöke. Dr. Gertinger Pál közm. választm. jegyző.

* **Közgyűlés.** Zombor szab. kir. város róm. kath. egyházközsége 1889. évi július hó 7-én délelőtt 10 órakor a város-háza nagytérében rendezte közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának az iskolaszolgálati szerződés szövegének, és a szerződés aláírására kiküldendő két tag iránti 96. számú határozata, és a polgármesternek e tárgyban beérkezett átirata. 2. Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottságának f. évi 104. számú alatti határozata, a szelenzei iskolába célszerű padok, és hiányzó iskolai taneszközök beszerzése tárgyában. 3. Zombori róm. kath. iskolásoknak f. évi 44. számú jogkönyvi kivonata, az idei zárszámköi megtartása tárgyában. 4. Zombori kir. törvényes mint telekönyvi hatóságának f. évi 4600. sz. alatti végzése. Ast Nándor által az iskolai alfa vizsgálattal 1500 frt bekebelezett zálogjegyzék tárgysorozat tárgyában. Időközben beérkezett sürgős tárgyak Zomborban, 1889. évi július hó 2-án. Dr. Csíhás Benő, polgármester, mint egyház-veendősegi elnök.

† **Halálozás.** Kosza László tekintélyes ügyvéd s megyei ellenek egyik vezérfejtől súlyos csapás érte. Szeregett fiatal neje szül. Kek Janka f. ho 2-án Glienbergho, hol egészségének helyreállítását végezték, elhunyt. Egyházir. városunkban általános mély részvételt keltett. Temetése ott ment végbe, megméllett a gyászoló család intézkedhetett hazaszállításáról. — Béke hamvaira!

* **Tapintaték értesítés.** Az újdíjkir. kir. kath. magy. főgymnáziummal kapcsolatos tapintatékba a jövő tanévre a tanulók felvételre következőképen történik: A tapintatékba felvételnél az újdíjkir. kir. kath. magy. főgymnáziumba járó nyilvános tanuló vallás és nemzetségi különbsége nélkül. A felvételt iránt az illetők szülői vagy azok helyettesei a felvételt kívánó ifjú iskolai bizonyítványának és keresztlevelének csatolása mellett, a főgymnázium igazgatójánál július hó 30-ik napjáig írásban tartoznak jelentkezni. Az igazgató a jelentkezetteket a felvételre nézve augusztus hó 5-ig írásban értesíti. A tapintaték havi díj 11 frt., mely 2—2 óra előre fizetendő; ezen felül a lakásdíj, fűtés, mosást, világítást és tisztogatást is bele számítva, havonta 6 frt., mely 2—2 óra szintén előre fizetendő. Az ifjúsági „Segély-alap” állásához képest néhány szegény, de jeles és jó előmenetű ifjú a jövő tanévben is részesítettni fog a havi díj felénél, vagy negyedénél elengedésében; a lakásdíj fizetéséről azonban senki sem menthető fel. A kik ily kedvezményes helyekre öhajtanak felvételt, iskolai és szegényeségi bizonyítványt elhatározott kérvényeiket a főgymnázium igazgatójánál szintén július hó 30-ik napjáig adják be. Később érkező jelentések és kérvények figyelembe nem vehetnek. Szintén jelentkezni tartoznak azok is, kik a tapintatékban már a múlt évben növekedtek voltak. Kelt Újvidéken, 1889. július 3-án. Frankl István, igazgató.

* **A pénzügyi közigazgatás újja szervezése.** A hivatalos lap következő hírdetményt tesz közre: A pénzügyi közigazgatás szervezetének változtatásáról szóló, 1889. évi XXVIII. c. cikk. 5. és 6. §-ai az apostoli királyi felségje által Sebőbrunban f. évi június 26. legk. szentesített, és törvény 41. §-a értelmében a m. kir. belügyminiszterrel és Horváth-Szalov-Dalmatiaszágok bányájával egyetértőleg ezenel közzírre, tesszem, hogy a törvény határozmányait, a magyar korona országainak egész területén f. évi augusztus hó 1-től kezdve életbe léptetem. Kelt Budapesten, 1889. évi július hó 1-én Wekerle, s. k.

* **A Dunaközahajzasi társaság szerb rokonszeve.** Megbotránkozta, hogy mily hazafiatlan dolgot eslekedett e Dunaközahajzasi társaság ugyanakkor, mikor a kereskedelmi miniszterrel folyó ismert tárgyalásuknál oly nagy szüksége van a magyar jóakaratra. A Dunaközahajzasi társaság, nem tudjuk, eszupán üzleti haszonkérgetésért-e, ekövette azt a csúfságot hogy a magyarországi szerbek szokatlan előzettségrel támogatta a rigomezéi útkezt 500 éves emlékünnepén tervezett törzses részvételekben. Es amig a hatóságok, különösen a csendőrség minden lehetőt megtett, hogy szerbeiket visszatartsa a kruszseveczi szláv ünneptől, addig a cs. kir. szabadalmazott Dunaközahajzasi társaság — mint teljesen megbízható forrásból értesülünk — 50% arkövedményt biztosított hajóin az oda utazóknak, kimutatta ezzel, hogy rá nézve Magyarorszag nem egyeb, mint egy üzleti hasznót hajtó terület. Ha nem tévedünk, a Dunaközahajzasi társaság magyar közmívelődési összejövetelekre csak 33% arkövedményt szokott nyújtani, tehát es esetben kivételnek nagylelkűséget tanúsított a Magyarorszag ellen tüntetni vágyó, szerbek irányában.

* **Két éves gyermek a vonat alatt.** Szörnyű eset igazta föl tegnap este Pálhas alatt Szeged felé jövő vonat utasait. A mozdonyvezető hét és nyolce óra között egyszerre megökökenni érezte a gépet s ugyanekkor elhaló gyermekirásához hasonló sikoltást hallott. Sejtje, hogy valami baj történt, megállította a vonatot és megtalálták az iszonyatos módon összezúzott kicsi gyermek foszlányos roncsait. A vonat által elgázolt gyermek a közeli tanya.ól való volt, honnét nemskóra megjelentek a szülők s a két éves kis aldozat fölismertellen tetemét nagy jajgatás közt hazaszállították. Persze a vigyázatlanság vádját elvárható magukról, azt állítják, hogy a gyermek úgy szokót ki a házból. Mint konstátálva lett, a fiúcska jó előre meglátta a vonatot s egyik oldalról a túlsóra — amely irányban laknak — akart szaladni, midőn elbukkán a vonat elkapta s összemorzolta.

† **Halálozás.** Dzinits Antal városi bizottsági tag f. hó 4-én elhunyt. Temetése tegnap nagy részvét mellett ment véghez.

* **A zsanitálsít jegyző** Fülöp Kálmán — mint értesülünk — jegyzői állásáról lemondott a nyugdíjra való minden igény nélkül. — A jegyző lemondása nem lepett meg senkit, tudta, várta azt zsanitálsít mindenki, de azt még se hitték volna, hogy postamesteri állásáról való elmozdítását oly hamar fogja követni a lemondás a jegyzői állásról.

* **Megrendítő szerencsétlenség** történt e napokban Újvidéken, hol a laktanya epítkezésénél dolgozó két fiú-gyermek, midőn delet harangozták, hogy hamarabb lejuthassanak az emelvény végéig futott. Az elől futó megbotlott és lezuhant, a másik megkapta ugyan, de elvesztette egyensúlyát és szinten lebukott. Mind a kettő az esés következtében még aznap meghalt.

* **Villám csapás egy iskolába.** A múlt havi többszörös zivatarkor majdnem mindig villámpárossal voltak egybekötve. Így m. hó 28-án — mint Bács-Földváról irják — a villám beesapott az iskolába. Szerencsére senki sem volt bent. Benedek István tanító, ki kún volt az udvaron a megrázkódtatástól összeesett. Egyéb baja nem történt.

* **Újvidékről irják,** hogy Újvidék szab. kir. városában az idén mintegy 560 koszmeter esatorna kiépítendő. 3200 négyzetméter területet kockakövel kibúrkolando, körülbelül 480 koszmeter terméskő és 310 koszmeter folyóvagyvíval szállítandó. Ezen munkálatok illőleg szállítási biztosítását végezték f. é. július 24. d. e. 10 órakor Újvidéken a városház nagytantermében nyilvános árjeltek fog tartatni. Írásbeli ajánlatok az árjeltek megkezdéséig fogadhatnának el s oly ajánlatok kapésán, melyek közzállításra vonatkoznak, mintakö is mutatódnak be. A közelebbi feltételek a városi mérnök hivatalnál tekinthetők meg.

* **Halálozás.** Balogh György tiszt. kanonok, garabi apát s bácsi plébános július hó 4-én 72 éves korában meghalt. Béke hamvaira!

* **A terézianumi magyar alapítványok** ügyében nagyfotosságn királyi elhatározást közli a hivatalos lap minapi száma. Eszerint 6 főségn június hó 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával kikéltette hogy a Terézianumba magyar alapítvány helyre való felvételre csak olyan ifjak tartathatnak igényt, kik hitelenes igazolják, hogy a magyar nyelvben kelőn jártanak. — A királyi elhatározatra egy szűkössé volt: ez legalább meg fogja akadályozni mindorokre azt, hogy a Terézianummal levő magyar alapítványi helyek teljesen idegen kezébe kerüljenek.

* **Kisdednevelési kiállítás.** Szakszerű kiállítások aránylag ritkák Magyarországon és azok is nagyobb részt az állattenyésztés s kertészet egyes ágait karolják fel. Pedig — hogy többet ne említsünk — az országos népárkiállítás, az ötös-műkiállítás s a könyvkiállítás társadalmilag és tudományos tenen jelentékeny nyomokat hagytak maguk után. De kétségtelen, hogy az ily szakszerű kiállítások rendezése nagyobb munkát igényel, mint a már megszokott mezőgazdasági s ipárkiállítások. Annál érdekesebb jelenség, hogy az idén hazánkban kisdednevelési kiállítás lesz, a minő még eddig a külföldön sem volt. A még iskolássá nem nőt babák életét az emberi lény bimbóhasadásának titkai, a fésledő bimbó életét elemi s zord ellenségeit tünteti fel ez a kiállítás, melynek célja még melegebbé teni a babák szeretetét s megtanítani a népek eszeit is arra, a mit egy korán elhervadt ifju nemrég így fejezett ki: minden nemzet vagyonában a legnagyobb az emberi élet. Ezen szép ezülv szakkiallítás a magyar tanítónők által alapított Mária Dorottya egyesület kezdeményezte, anyák és orvosok szeretetke hozzájuk, hogy azt minél finyesebben valósítsák meg. Két nagyon ismert szomorú tény az, mely a kisdednevelési kiállítás létjogosultságát feltétlenül igazolja. Egész Európában, Magyarországon születik a legtöbb gyermek, de ugyanitt hal el a legtöbb kised is, az összes kisedek fele öt éves kora előtt sirhant alá kerül. Egész Európában keresni kell nagyon egy oly fajt, melyet a természet anyi testi és szellemi áldással halmozott volna el, mint a magyart és nyugati felé alig van nemzet, hol a vagyonság s a társadalmi viszonyok oly közpészerű fokón állnának, mint nálunk, még a számra nézve kisebb hollandokat, svédekét és svájceziakat sem értük utól. Nemesak a kisdednevelési kiállítások szolgálnak e rettenetes bajok ellenészerül, de ki merné kétségbe vonni, hogy ily kiállítás is hasznos, hogy a kisdednevelési kiállítás esetleges sikere a keserű, de oly annyira szükséges önismeret hatalmas erővel terjeszti a nemzet.

* **Vérés verekedés.** Oravecz András bácsi legény testvérel Imrével jún. hó 29-én, a bácsi bucsu alkalmával, tánc közben kessekkel támadták meg Csernok Gergelyt, az Ertlék kocsisát, s annyira összezúrták, hogy alig pár percre rá elhunyt. — A helyszíne megörkezett esendörök a gyilkosokat elfogták és átadták a bünt. járásbírósnak.

† **A fűtezőkban** egy esinosan bebotorozott külön bejáratú utcái szoba azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

† **Joggal tekinthető** „Warner Safe Curaja.” — az ujkor legfontosabb közpészeági találmányak, mert a legnagyszerűbb eredményeket mutat fel vese, való és máj betegségeknél. Erre nézve legvilágosabb bizonyítékot szolgalt az alábbi. Taval Karlsbadon megvizsgáltam magamat egy ottani orvos által, ki azt állította, hogy epekö és májdaganathal szenvedek és az ottani kurát ajánlotta nekem. De nem használt; már álmi se tudtam éjjel az ágyban-felésem nékem kim volt. Etvágyom hiányzott, szédülés és gyakori ájulásokat követtek azt, azonkívül, a jobboldalomban szurasokat és fájdalomakat szenvedtem, melyek, ha felküdtem mind nagyobbak lettek. — Ezen szomorú állapotomban figyelmeztettek. Warner Safe Curajára. Megpróbáltam azt is, és rövid használat után nagyserű javulást vettem észre magamon. Legjobb lelkismerettel közheltem tehát, hogy betegségeből és szenvedésimből hála Istennek kigyógyultam és minden szenvedéneknél táncosom, hogy bizalommal használja e szert, mert én egyedül ez által gyógyultam fel és lettem visszaadva esaladomnak és az életnek. Königsberg Eger mellett Brandt Páni divatárúsnó. Egy füveg ára 2 frt.

VEGYES HIREK.

* **Alku a királynál.** Messze vidéken hira van Keresztes bácsinak, a főtli postásnak, ki egylovas kis kocsián hordja a m. kir. postát Fűth és Rakospalota között. Hírere búszke lehet a főtli postás mert azt beszél a fama róla, hogy Keresztes bácsi ismerős a királynál. A dolog úgy van, hogy lovasvadászatok idején ő főségn Gödöllőről jövet majdnem mindennap találkozik az őreg postással. Keresztes bácsi hivatala fontosságát ismerve, nem tért ki még a királyi kocsiának sem. E miatt egyszer kérdőre is vonták, de azt felelte: — „Nem terek én ki még a királynak sem! Hiszen ő főségn tudja a törvényt, hogy nekem jussom van ehhez!” A királynak tettézt az egyszerű, őszinte ember s megszólította egy alkalommal az őreg Keresztest. Megkérdezte tőle, hogy nem adná-e el neki ezt a Szakrát, egyetlen lovat, melyelő a postát viszi. Az őreg nemmel felelt. Most azonban Keresztes bácsit nagy szomorúság érte. Besorozták a fiat katonának. Ez a csapás nagy áldozatra bírta az őregét. Levelet írt Bécsbe a királynak s nagylelkű alkut ajánlott neki. Megírta, hogy most már hajlandó odaadni a Szakra lovat, ha ő főségn esereben hazaengedi fiat a katonaságtól. Ő főségn persze eddig nem állott rá az alkura.

* **Hármas nász az orosz udvarnál.** Nikolejovics Péter nagyhercegnek Milica hercegnővel való esküvéje után, mely július hó végén fog megtörténni nagy pompával Péterhofban, Dimitrij Konstantinovic nagyherceg fogja eljegyezni Nikita fejedelem másik leányát, Stana hercegnőt. A fejedelem legfiatalabb leánya, a 13 éves Jelena hercegnő, pedig az orosz trónörökösnek van szánva. Így öhajja ezt a cár.

* **Nilsson Krisztina megsíketült.** Nilsson Krisztina asszonyt, a világhírű svéd énekesnőt, nagy csapás érte. Betegség következtében megsíketült és elvesztette emlékező tehetőségét is. A művésznő Londonba utazott magát gyógyíttatni, a legközelebbi szezonban aligha léphet föl.

Irodalom.

— **A Magyar Szemle irodalmi pályázata.** A Magyar Szemle, ez a Rudnyánszky Gyula jeles költőnk szerkesztésében és Kacszyzsky Lajos kedvű tulajdonában megjelenő szépirodalmi hetilap legújabbán ismét két pályázatot hírdet, és pedig: 1. Eredeti költeményre, mely lehet dal, óda, elégia, ballada, románec, tanköltemény vagy szatira. Jutalma egy darab 20 frankos arany. II. Kisebb Humoros beszélyekre, mely $\frac{1}{2}$, esetleg 1, legfeljebb 2 nyomott ívve terjedhet, jutalma egy 20 frankos arany. A pályaművek jelégis levelek kíséretében idegen kézzel s a papirusnak csak egyik oldalán írva 1889. évi augusztus 1-ig a Magyar Szemle szerkesztőségébe küldendők be. A jutalmat mindköt pályázatnál okvetlenül kiadják és a jutalmazott pályaműveken kívül a megdíszérték is a Magyar Szemleben fognak megjelenni. A Magyar Szemle, ezt a kitűnő szépirodalmi hetilapot másfél évtized is igen melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Rendkívüli gazdag, változatos és becses tartalmú, közölményei nagyszerűek és élvezeteket nyújtanak, a mit még fokozzák zók játékvonata, a hol minden számban 5—10 ügyes talány szórakoztatja a közönséget s a szerkesztőség hetenként 3—6 becses jutalmat sorsol ki a megfejtők közt. A Magyar Szemle figyelmre mindenre kiterjed s pompás tartalmának szépirodalmi olvasmányai mellett a társadalmi életről is hű képet, szellemes rajzot ad. A Magyar Szemle előfizetési ára félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., mely összeg a Magyar Szemle kiadóhivatalába küldendő (Budapest, VI. ker. új-utca 14). A kiadóhivatal mutatványszamokat bárkinek ingyen és bérmentve küld.

— **A nyár.** A magyar közönség nemesak nyáron, de télen is ritkán olvas, még ritkábban vásárol verses könyveket. De még a legprözabb halandót is meghódítja a költészetnek az idej Nyár. T. i. Rudnyánszky Gyula újabb (1886—1889) költeményei jelentek meg épen most „Nyár” ezim alatt egy igen díszes, finom kiállítás nagy kötetben. Ez a könyv valóban rendkívüli szépség gyűjtemény s megjelenése határozottan irodalmi eseménynek mondható. A pompás kötet, melynek ára 2 frt, Rudnyánszky Gyula költészetének legszebb, teljesen kiforrott, érett gyümölcsét tartalmazza s mi nem tudjuk elég forrón ajánlani megszerzését. Egy művelt család asztalán se volna szabad a kitűnő poeta e nagybeesű munkájának hiányozni. Megrendelhető a Magyar Szemle szerkesztőségében Budapesten vagy akármely könyvkereskedésben.

CSARNOK.

A nyomorék.

Nyomorék volt szegény fiu.
Nem is volt más neve, mint „nyomorék”. Halvány arca, vékony esotváz teste azt mutatták, hogy már csak hálmi jár belé a lélek . . .

Mostoha apja már előre örült neki, hogy a fiu nemskóra kiszabadul az iskolából és elmehet insnak valami becsületes mester emberhez.

— Hija! Sokba kerül a nyomorék! — szokta mondani a kocsmákban, mikor már annyi bort megivott, hogy alig tudott a lábára állni. — Nagyon sokba kerül!

A vad marczona férfialak gyakran dőlt be részegen a szegényes szobácska ajtaján.

Hol az anyád? rivallt a szegény fiúra.
Aszlik! — felelt remegve a gyermek.

Hát te miért nem takarodol a kuckóba! ? Azt hiszed lopom a pénzt, hogy így pótykókolod a gyertyát!

A gyermek elsompolygott, a részeg ember még akkor az asszonylábbal kezdett pörölni.

— Minek is hoztad ezt a nyomorékot a házamba! — kiáltott vadul. — Kiverlek vele együtt.

Meg is kezdte az ütlegelés mindjárt . . . A nyomorék a sarokból nézte, hogy ütök az édes anyját s könyekre fakadt . . .

Lassan odasompolygott az odénytartóhoz s leültött egy esereptáyról . . . Tudta, hogy ha kárt esínel, az apja őt fogja ütni, verni . . .

Es igaza volt, mert az ütlegel ezután ő kapta . . .
Mindégy! — gondolta magában a szegény. — Jobban fáj nekem ha az anyám ütőd, mintha engem!

Nem esoda, ha a gyermek is várvá várta a megváltásnak azt a napját, mikor az elemi iskolából elbocsátják.

Már előre látta, hogy milyen boldog lesz, ha dolgozhatik és keres magának, még az anyjának is . . .
Lesz borra, husra való

Meg is kapta a bizonyítványt. A tanító maga elé hívta, megismogatta az arcát s olyan édes hangon szólt hozzá:
Jól tanultál fiam!

Derek emelked be boldob. Ezzel a bizonyítvánnyal akárhol szívesen elfogadnak.

Akárhol? csak odahaza nem! — gondolta magában a fiú. Haza ment s az apja kezébe adta a bizonyítványt. —
Hála Istennek! — kiáltott föl az. — Aztán holnap takarodjál a házból és keress munkát magadnak.

Igen apám! — felelt a nyomorék.
Azt hitte, hogy amit a tanító mondott, hogy bárhol szívesen fogadják jó bizonyítvánnyal, beteljesül.

El is indult reggel munkát keresni.
Az egyik mester szszánalmasan nézte végig.
Szívesen vennék magamhoz fiam! De most van insam.

A másik mester rámondult: — Ezzel a nyomorék testtel menj a kórházba!
Mindentűt ezzel a két választással fogadták fölolválva, úgy, hogy este fáradtan, éhesen ment haza anyjához.

Másnap harmadnap szintén így járt. Munkába nem vették sehol, szemére vetették nyomorék voltát és betegségeit.
Harmadnap már levere ment haza s otthon betegten talált édes anyját. Jöttek a mentők, hogy hórházba vigyék. . .

Az anya ráhajolt gyermekére . . .
 Aldjon meg az isten fiám! Légy szorgalmas!
 — Jó leszek anyyám!
 Szerezz örömet neki!
 Igen, igen, szerzek!
 Nagy örömet szerzek neki!
 Aldjon meg az isten!
 Az anyát elvitték s ő egyedül maradt otthon a sötét szobában . . . Azon gondolkodott, hogy milyen örömet szerezzon az apjának!
 A nyomorék apja éjfélután térfertget be a szobába. Holt részeg volt . . .
 Hol az anyád? Te nyomorék! kiáltott rekedt hangon.
 Választ nem kapott szavaira . . .
 Hehehe! Elbujtál? Mit! Gyere csak előre a kuczkoból!
 Oda botorkált a kemence mögé s vastag botjával végig vágott háromszor-négyszer a falon.
 Itt vagy? Csak táncolj hát! Igy ni! Őtötte verte a tánczó, de néma alakot . . .
 Végre gyertyát gyújtott s a kuczkóhoz lépett, hogy kibúzza a nyomorékok, de a részeg ember ekkor hátra tánderodott, mert a nyomorék ott függött egy kötél a fal és a kemence között . . .
 A holtat ütötte botjával olyan kegyetlenül . . .
 A holttest tánczolt úgy ide-oda . . .
 Szegény, szegény nyomorék!

Történelmi naptár.

Jul. 11.
 1553. Móríz száz vál. fej megh.
 1708. Andenarde-i útköz. Belgiumban.
 1829. I. Vilmos német csász. és Augusta egybekelése.
 1859. Villafranca-i béke.
 Julius 12.
 1645. Alexei Mihajlovics, 2. orosz csász. a Romanow családnál trónra lépett.
 1838. Arabi pasa egyipt. államf. szül. Manch.
 1874. Renter Frisz n. író megh.
 Julius 13.
 1816. Freitag Guszt. n. író szül. Kreuzburg. (Szilézia.)
 1870. Benetti elutasít. Vilmos por. kir. ált. Emsben.
 Julius 14.
 1789. A „Bastille” megrögh. a nép által Párisban.
 1821. Ambsehl Antal jezs. böles. tdr. megh. Pozsony.
 1866. Porosz. győz. az osztr. fölött. Aschaffenburg m.
 Julius 15.
 622. Mohamed menekülése Medinából.
 1099. Jeruzsalem bevét. a kereszt. hadak ált.
 1291. Habsburgi Rudolf megh.
 Julius 16.
 622. Mohamed futása Mekkából Medinába (Hedszra).
 Julius 18.
 1374. Petrarca ol. költő megh.
 1870. A vatik. consil. kimondja a pápa esalhatatlanságot.

NYILTTER*.)

Verfälschte schwarze Seide. Man verbrenne ein Mütterchen des Stoffs, von dem man kaufen will und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide fräulett sofort zusammen verfährt bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht fechtig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glänzen die „Schußfäden” weiter (wenn sehr mit Parfüm versehen), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegenlicht zur echten Seide nicht fräulett, sondern taumelt. Jedoch man die Asche der echten Seide, so zerhaubt sie, die der verfälschten nicht. Das Seidenfabrik-Depot von **G. Henneberg** (N. u. N. Hofstr. 12) Zürich, berätet gern Mutter von feinen echten Seidenstoffen an Jedermann und liefert einzelne Nothen und ganze Stücke porto- und zollfrei in's aus.

A legjobb és legczécsőségesebb
üdítő-ital,
 mely mint asztali ital kávéval, kedd- és borral, csokoláta vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű szeszivót adja.

MATTON & CO.
GIESSHÜBLER
 Legnagyobb üdítőital
 készítői

Árja a szeszt, hűsít és fojtóit egyaránt. A legjobb ízű a nyári hónap tikasztásáig tart.

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerk.
 Felelős szerkesztő és lapfajlonos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
 Kiadó: **OBLÁT KAROLY.**

Darvasy Károly udvari szijgyártónál,

egyedüli főraktára a hírneves Nemenesek-féle bőrkenőcs és vegyszeti melléktermékeknek, Budapest koronaherezeg utca 11. szám.

Nemenesek J. urnak Budapestén!

Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg főudvari hivatalától.

Ezennel bizonyítom, hogy fekete bőrkenőcs a főherczegi istállók számára szállítatik és általam löszerszámok bekenésére használtatni elrendeltetvén, mindaddig jó sikerrel alkalmaztatott, és a löszerszámok gondozására alkalmasnak találtattott.

Baró Nyári, tábornok.

Földmívelés ipar- és kereskedelmi magy. kir. minisztertől.

Ertesítem Önt, hogy az Ön által gyártott fekete bőrkenőcs a m. kir. álladalmi lötenyészintézetekben használható vetetvén, a beérkezett jelentések szerint egy löszerszámok és eszímak puhítására és vízhatlan tételére, valamint a kopott bőr színének fölfrissítésére minden eddig használt bőrkenőcsnél jobbnak bizonyult.

A miniszter megbízásából: Reitz Frigyes.

Ezennel bizonyítom, hogy gyártmányai házammal használtatván, minden tekintetben kitűnőeknek bizonyultak, **Gróf Khuen, Héderváry Károly** horváth bán. — És még sok számos elismerő irat a többek közt: **Feleky Gyula** gróf, **Károlyi Gyula** gróf, **Szapáry Géza** gróf stb., elismerő levele kezekszik a Nemenesek féle bőrkenőcs és bőrlack fölülmúlhatlan jóságáról és hasznáról, különös a bőr fölfrissítése, lényessé és puhává tétele körül, minden bőrműre, löszerszámra, hintotétkre, borszekek és divánokra, vadász és fegyvertáskákra, eszímák és cipők stb.

Árak:

Fekete bőrkenőcs: bádogdobozban, 1 kl. 1.20, fél kl. 60 kr.
 Sárga bőrkenőcs: sárga bőre, nyeregge, egy kiló 1 frt 20 kr. fél kiló 60 kr.
 Fekete viasz: amitől a bőr élénk színt kap darabja 1 frt kisebb 50 kr.

Kettős velenzei bőrlack ragyogó fényt kölcsönöz 1 literes üveg 3 frt fél liter 1 frt 50 kr.
 Sárga bőrlack: 1 literes üveggel 4 frt.
 Géphajtó szíjkenőcs: 1 kilo 1 frt 40 kr. fél kilo 70 kr.

Egyedüli főraktár Budapestén Darvasy Károly udvari szijgyártónál

—4 Budapest koronaherezeg utca 11., hová a megrendelések intézendők.

MINDENÜTT KAPHATÓ, AZ KITTÜNTETŐ ÉREME

LEGFINOMABB MINŐSÉG

CHOCOLAT
SUCHARD
 NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
 CACAO

OLCSÓ ÁRAK.

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

1 kl. 1.20, 2 kl. 2.40, 4 kl. 4.80, 8 kl. 9.60

Biztos fizetést
 és jutalmat adok egyneknek, kik törvényileg engedélyezett sorsjegyet eladással (részelészetre), közbenjárják.

FUCHS H.
 váltóüzlete 11-12
 Budapest, Dorotyia-utca 9.

Igazi gyógyhatású malaga kivonat

a klosterburgi es. kir. vegyszeti intézet analýsa szerint

igen jó, igazi malaga,

mely általános legjobb erősítőszernek betegesek, gyengék, idős, gyermekek számára, vérszegénység és gyomorbetegség ellen van elismervé.

1/4 és 1/2 literes eredeti palackokban.

Vinador

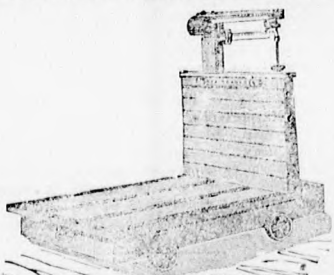
spanyol bornagykereskedés

törvényileg védett védjegyével ellátva.

Kapható Bécsben, Hamburgban, 2 frt 50 kr. és 1 frt 20 kros üvegekben, továbbá különféle külföldi borok eredeti palackokban és árák mellett **FALCIONE G. urnak**, Zomborban.

Poharakban árusítatik **HORVÁTOVICS STIPO**-nak, az „Elefánt” szállodában.

E jegyre „Vinador” valamint a védjegy tességét kérem jól vigyázni, mert csak így nyújthatunk garantiát a bor eredetiségeért és jóságáért.

Fairbanks-mérlegek az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolsúlyllyal vannak ellátva. — Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknek fogva az összes világállításon első díjat nyert legkittünőbb mérlegek. A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízedes mérlegek áránál sem magasabbak — a hitelösítés, esomagos és vasra való feladás költsége bennfoglaltnak. Gazdasági szer- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.
 Cím: Osztr.-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára **John Block** vezérigazgató

BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 12.

Árjegyzékkel és felvilágosításokkal szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K-Megyer.

Vasuti menet-rend. Érvényes 1889. évi június hó 1-étől.

Budapestről Eszékre	912. vegyes vonat	802. személy vonat	814. vegyes vonat	Eszékről Budapestre	813. vegyes vonat	801. személy vonat	811. vegyes vonat	GYORSVONAT. Budapest—Belgrád.	506.
Budapest	Indulás 9.40 este	2.40 déln.	8.10 reg.	Eszék	Indulás	5.12 reg.	4.04 déln.	Budapest	Indulás 2.40 déln.
Kiskörös	1.59 reg.			Dráva-Szarvas	5.27 "	4.23 "		Szabadka	6.26 este
Szabadka	5.34 "	6.37 este	2.10 déln.	Dálya	5.43 "	4.43 "		Ujvidek	8.21 "
Tavankut	6.09 "	7.01 "	2.50 "	Erdőd	6.08 "	5.24 "		Belgrád	Erkezés 10.05 éjjel
Bajmok	6.40 "	7.20 "	3.19 "	Gombos	9.15 reg.	7.08 "	6.24 este		
Nemes-Milities	7.25 "	7.49 "	4.12 "	Szonta	9.34 "	7.21 "	6.46 "		
Zombor	8.05 "	8.09 "	5.00 "	Prigl. Szt.-Iván	9.54 "	7.34 "	7.09 "		
Prigl.-Szt.-Iván	8.36 "	8.29 "	5.35 "	Zombor	10.49 déln.	8.00 "	8.10 "	Belgrád—Budapest	505.
Szonta	8.55 "	8.42 "	5.57 "	Nemes-Milities	11.13 "	8.14 "	8.38 "	Belgrád	Indulás 5.30 reg.
Gombos	9.11 "	8.53 "	6.16 "	Bajmok	12.00 dél	8.49 "	9.37 "	Ujvidek	7.43 "
Erdőd	10.40 déln.	9.43 "		Tavankut	12.22 "	9.04 "	10.02 éjjel	Szabadka	9.46 "
Dálya	10.59 "	9.55 "		Szabadka	12.55 "	9.27 "	10.42 "	Budapest	Erkezés 1.25 dél
Dráva-Szarvas	11.50 "	10.27 éjjel		Kiskörös					
Eszék	Erkezés 12.21 dél	10.50 "		Budapest	Erkezés 7.30 este	1.25 dél	6.40 reg.		

Csatlakozások:

Szabadka—Baja:
 Szem.-vonat 2.45 déln. Vegy.-vonat 5.45 reg.
 Baja—Szabadka:
 Szem.-vonat 10.26 reg. Vegy.-vonat 6.50 este.
 Szabadka—Ujvidek:
 Szem.-vonat 1.40 dél. Vegy.-vonat 5.24 reg.
 Ujvidek—Szabadka:
 Szem.-vonat 11.16 dél. Vegy.-vonat 7.19 este.
 Szabadka—Szeged:
 Szem.-vonat 2.35 dél. 5.10. 6.32. 7.40 este.